

ČETRDESETPET GODINA RADA INSTITUTA ZA REUMATOLOGIJU-BEOGRAD (1965 - 2010)

Uviđajući medicinski, društveni i ekonomski značaj reumatskih bolesti, Republika Srbija je 1957. god. odlučila da započne izgradnju visokospecijalizovane ustanove za borbu protiv reumatskih bolesti. Vizija, snažna volja, izuzetno zalaganje i upornost prim dr Zagorka Berović, tadašnjeg direktora Doma zdravlja "Boris Kidrič", bili su odlučujući da se na državnom nivou uoči značaj reumatskih bolesti i da se započne i dovrši izgradnja Instituta za reumatologiju u periodu od 1958. do 1965. godine. Nakon punih 7 godina izuzetnog zalaganja i rada na izgradnji i organizovanju rada, Institut za reumatologiju je zvanično počeo sa radom 1. aprila 1965. godine. Kao prvi direktor Instituta, prim. dr Zagorka Berović je organizovala i razvijala modernu i visokospecijalizovanu reumatološku ustanovu, prvu takve vrste u Beogradu i u Srbiji. Njen pionirski posao osnivanja i razvoja Instituta, nastavljen je pod rukovodstvom prof. dr Julijane Nikolić, prof. dr Vlastimira Mladenovića, prof. dr Nade Pilipović, prim. dr Vladimira Mirčetića i prof. dr Nemanje Damjanova. U toku 45 godina rada Ustanova je pratila razvoj i organizaciju zdravstvenog sistema, menjala se i usavršavala, da bi, u skladu sa najnovijim naučnim saznanjima iz oblasti reumatologije, pružala najbolju moguću zdravstvenu zaštitu bolesnicima sa reumatskim bolestima. Organizaciona politika Ustanove je u toku svih godina razvoja bila i ostala podređena potrebi da se organizuje sveobuhvatna zaštita od svih reumatskih bolesti. U Institutu su preduzimane mere da se obezbedi savremena oprema i usavrši tehnologija rada u cilju potpunije, brže i preciznije dijagnostike i lečenja reumatskih bolesti, kao i za unapređenje naučno-istraživačkog rada. Nabavljeni su najsavremeniji aparati (osteodenzitometri) za dijagnostiku osteoporoze kod odraslih i dece i ultrazvučni aparati za pregled zglobova i okolozglobnih struktura i savladana je tehnika pregleda na njima, što je omogućilo znatno precizniju dijagnostiku koštano-zglobnih oboljenja. Laboratorijska služba je obogaćena sa najsavremenijim aparatima za biohemijske i imunoserološke analize, što je proširilo spektar biohemijskih i posebno seroloških analiza, uz poboljšanje postojećih tehnika. Savremeni aparati, kao što su elektromagnetno polje, laser, elektromišićni stimulatori proširili su terapijske mogućnosti u odeljenju za fizikalnu medicinu. Istovremeno sa stalnim poboljšanjem i usavršavanjem medicinske opreme i uslova za rad, posebno je vođeno računa o kadrovima. Primaju se u radni odnos kvalitetni, mladi ljudi sa srednjim, višim i visokim obrazovanjem medicinske struke. Stalno se vodi računa o stručnom usavršavanju, shodno potrebama i racionalnoj organizaciji službe. Lekari Instituta redovno odlaze na stručno usavršavanje van zemlje i aktivno učestvuju na stručnim sastancima u zemlji i inostranstvu. Zahvaljujući odličnoj saradnji sa Evropskim udruženjem za borbu protiv reumatskih bolesti (EULAR), pet mladih lekara Instituta je bilo na višemesečnim usavršavanjima u najznačajnijim reumatološkim centrima Evrope. Kao rezultat stručnog i naučno istraživačkog rada, lekari Instituta su u poslednjih pet godina objavili više od 1000 stručnih radova u stručnim časopisima i Zbornicima sa kongresa i drugih stručnih sastanaka. U ovom periodu i medicinski radnici srednjeg i višeg obrazovanja su aktivno učestvovali na stručnim sastancima u zemlji i objavljivali stručne radove u zbornicima sa tih sastanaka. Lekari Instituta organizuju i aktivno učestvuju u radu Udruženja reumatologa Srbije, Reumatološke, Fizijatrijske i drugih sekcija Srpskog lekarskog društva, kao i Evropskog udruženja za borbu protiv reumatskih bolesti (EULAR). Sedište Udruženja reumatologa Srbije nalazi se u Institutu, a Predsednik udruženja je prof. dr Nemanja Damjanov. Institut je vlasnik i izdavač stručnog časopisa Acta Rheumatologica Belgradensia (glavni urednik je prof. dr Nemanja Damjanov) koji izlazi 40 godina. Biblioteka Instituta poseduje najsavremenije svetske udžbenike iz reumatologije i desetine domaćih i stranih časopisa koji

redovno stižu u okviru razmene časopisa ili je Institut pretplaćen na njih. U biblioteci se nalazi i bogata zbirka beletristike, koja stoji na raspolaganju bolesnicima i zaposlenim i koja se redovno obnavlja novim izdanjima. Institut za reumatologiju je nastavna baza Medicinskog fakulteta u Beogradu od februara 1980. godine. Broj nastavnika i saradnika fakulteta povećao se u prethodnih 10 godina sa 6 na 8, tako da nastavnu jedinicu sada čine: jedan redovni profesor, tri vanredna profesora, dva docenta i dva asistenta. Nastavnici i saradnici iz Instituta učestvuju u redovnoj nastavi iz Interne medicine na srpskom i engleskom jeziku, u poslediplomskoj nastavi iz reumatologije, imunologije, kliničke imunologije i alergologije, farmakologije, pulmologije, ortopedije, fizikalne medicine, opšte medicine i oftalmologije. U Institutu je sedište Katedre za poslediplomsku nastavu iz reumatologije (rukovodilac Katedre je prof. dr Roksanda Stojanović). Nastavnici iz Instituta su učestvovali u pisanju više udžbenika Medicinskog fakulteta u Beogradu, a lekari Instituta su napisali novi udžbenik iz reumatologije (glavni urednik je prof. dr Nada Pilipović), koji je 2000. godine izašao iz štampe i tako popunio prazninu koja na ovom polju postoji više godina (prethodni udžbenik iz reumatologije je bio objavljen 1984. godine). U pripremi je i novo izdanje udžbenika sa glavnim urednikom prof. Nemanjom Damjanovim. Ministarstvo zdravlja Republike Srbije, zahvaljujući izuzetnom razumevanju medicinskog, društvenog i ekonomskog značaja borbe protiv reumatskih bolesti, izdvojilo je u periodu 2005-2010. godina, značajna sredstva za unapređenje stručnog i naučnog rada Instituta i poboljšanje uslova ambulatnog i bolničkog lečenja bolesnika Instituta za reumatologiju. U okviru ovih sredstava su nabavljena dva nova digitalna rendgen aparata i jedan DEXA aparat za merenje gustine kostiju. To je popravilo kvalitet radiološke obrade. Istovremeno je proširena mogućnost ranog otkrivanja i lečenja osteoporoze i pružena mogućnost uštede značajnih sredstva koja se troše na ugradnju endoproteza i druge načine skupog lečenja fraktura kukova i kičmenog stuba. Vodeći računa o standardu i uslovima lečenja reumatskih bolesnika, Ministarstvo zdravlja je izdvojilo znatna sredstva za renoviranje Instituta. Uslovi za rad osoblja i standard bolesnika u toku hospitalizacije su značajno poboljšani. Udruženim naporima osoblja Instituta za reumatologiju i Ministarstva zdravlja Republike Srbije nastavljamo četrdesetpetogodišnji posao stalnog usavršavanja reumatološke službe, radi unapređenja zdravlja, poboljšanja radne sposobnosti i smanjenja invaliditeta našeg stanovništva.